

Instytut Pamięci Narodowej - Kielce

<https://kielce.ipn.gov.pl/kielce/aktualnosci/244094,Pytania-o-Wolyn-w-cykladu-Sroda-w-Przystanku-Historia.html>

27.06.2026, 21:41

[Nastę
ny](#)

[Powró
t](#)

Pytania o Wołyń w cyklu „Środa w Przystanku Historia”

O tym dlaczego doszło do Rzezi Wołyńskiej, kim byli jej sprawcy, jaki jest bilans ofiar oraz jak wygląda kwestia ekshumacji prowadzonych obecnie na terenie Ukrainy dyskutowali 24 czerwca 2026 r. historycy w kieleckim „Przystanku Historia”.

24.06.2026

[Galicja Wschodnia Wołyń Zbrodnia Wołyńska](#)

Dr Tomasz Bereza z Biura Badań Historycznych w Oddziale IPN w Rzeszowie zwrócił uwagę, że badania stale przynoszą nowe odkrycia. – W zasadzie podczas każdego wyjazdu do archiwów państwowych odnajdujemy kolejne dokumenty pochodzące z lat 1943-1944, które dotyczą zbrodni popełnianych na Polakach przez OUN i UPA. Informacje można znaleźć nie tylko w zwartych zbiorach dokumentów wytworzonych przez struktury Polskiego Państwa Podziemnego, struktury UPA lub akta polskich komitetów opiekuńczych działających w trakcie wojny. Przykładowo w ubiegłym roku podczas kwerend archiwalnych na północy Polski znaleźliśmy dokumenty jednej z parafii rzymskokatolickich z Wołynia, w których ostatni zapis to 10 lipca 1943 r. Na podstawie tych ksiąg zmarłych można odtworzyć narastanie terroru względem Polaków – powiedział badacz.

Historyk podkreślił, że gromadzone informacje potwierdzają znane do tej pory przekazy ustne świadków i uczestników mordów, do jakich doszło na Wołyniu. – Udaje się nam doprecyzować dane ofiar. Do tej pory poza ich liczbą w danej miejscowości zabici pozostawali niejednokrotnie anonimowi. Oprócz tego odnajdywane dokumenty umożliwiają identyfikację sprawców. Ich imiona, nazwiska, pseudonimy czy przydomki – tłumaczył dr Bereza.

Odnosząc się do kwestii ekshumacji ofiar zbrodni, prof. Grzegorz Motyka, historyk z Instytutu Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk, dyrektor Wojskowego Biura Historycznego i członek Kolegium IPN przypomniał, że zostały one wznowione w 2024 r. – Ekshumacje potwierdzają głównie to, co już wiedzieliśmy. Prawdziwy przełom nastąpił na początku lat 90. XX wieku, kiedy dr Leon Popek dokonał pierwszych ekshumacji właśnie w Woli Ostrowieckiej i Ostrówkach. Odkrycie było potwierdzeniem relacji składanych przez świadków. W tej chwili trwają poszukiwania drugiej mogiły w Kuźnikach, a niedawno prowadzono także prace w Hucie Pieniackiej, gdzie odkryto zbiorową mogiłę zawierającą według przypuszczeń od 100 do 200 osób. Jest to ważna praca, którą należy docenić. Tym bardziej, że ekshumacje są prowadzone w trudnych warunkach terenowych – wyjaśnił historyk.

Prof. Motyka przypomniał, że IPN będzie jeszcze prowadził ekshumacje w Ostrówkach oraz w Woli Ostrowieckiej i podkreślił, że są przede wszystkim szansą na godny pochówek dla ofiar ukraińskich nacjonalistów.

Rozmowę poprowadził dr Michał Zawisza z Delegatury IPN w Kielcach.

Polecamy Państwa uwadze materiały IPN:

[Filip Musiał: Rzeź Wołyńska - ludobójstwo zapomniane?](#)

[Paweł Naleźniak: Krwawa niedziela na Wołyniu](#)

[Filmy opowiadające o zbrodni Wołyńskiej](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Kielce

Kielce

Wołyń

Dyskusja